

Mini-PANSS

- psykoositaudin hoitotasapainon arviointi

yl juha kemppinen

Remission määrittelystä I

- Määritelmän tulisi olla realistinen ja saavutettavissa oleva
- Aikaulottuvuus: 6 kk
- Oireulottuvuus: ei posit.oireita
- Toiminnallinen ulottuvuus: ei pelkästään stabilointi

Remission määrittelystä II

- Konsensusulottuvuus: päästävä yhteisymmärrykseen
- Välivaiheulottuvuus: välttämätön välivaihe tiellä täyteen toipumiseen
- Hyöty: hyvässä remissiossa olevat potilaat hyötyvät eniten psykososiaalisista interventioista

Hannu Koponen, 2008

Remission operationalisointi

- Oireet lieviä (PANSS-alaosio 3 tai vähemmän):
 - P1 deluusiot
 - P2 hajanaisuus
 - P3 hallusinaatiot
 - G9 poikkeava ajatussisältö
 - G5 maneerit
 - N1 affektien latistuminen
 - N4 sosiaalinen vetäytyminen
 - N6 keskustelun spontaanisuuden väheneminen

Hannu Koponen, 2008

Kriteerien toteutuminen

- 2/3 kliinisesti vakaassa vaiheessa olevista potilaista ei täytä kriteereitä
- Edellä mainituista noin 30 prosenttia saadaan vuoden asianmukaisella ja tehokkaalla hoidolla remissioon
- Kliinisten lääketutkimusten eräs tulokriteeri?

Van Os ym. 2006 Acta

Hannu Koponen, 2008

Symptom and Side Effect Sheet **Schizophrenia**

Circle that number that best describes how much a problem your symptoms were:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Not a problem Moderate Extreme or severe problem

List the most bothersome symptoms in the last week:

-
-
-

Things I did for me: _____

Circle that number that best describes how much a problem your side effects were:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Not a problem Moderate Extreme or severe problem

List the most bothersome side effects in the last week:

-
-
-

Things I did that helped: _____

List medications that you are currently taking:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

About how long have you been taking each medication?

Weeks

Months

Years

SYMPTOMS

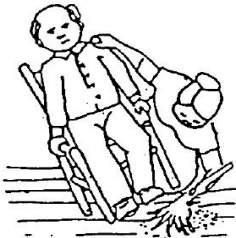
Jumping from one subject to another and saying things that don't make sense

Seeing, hearing, or feeling things that others do not

False beliefs or thoughts that no one believes or understands (for example, believing others are always talking about you)

No interest or feelings about anything

Unable to complete everyday tasks

PANSS → mini-PANSS

Positive and Negative Syndrome Scale I. PANSS

U VI Y

Circle the appropriate rating for each item following the specified clinical interview

Positive Subscale

	Absent	Minimal	Mild	Moderate	Severe	Severe	Extreme
P1 Delusions	3 1	2	3	4	5	6	7
P2 Conceptual disorganisation	4 1	2	3	4	5	6	7
P3 Hallucinatory behaviour	5 1	2	3	4	5	6	7
P4 Excitement	6 1	2	3	4	5	6	7
P5 Grandiosity	7 1	2	3	4	5	6	7
P6 Suspiciousness/persecution	8 1	2	3	4	5	6	7
P7 Hostility	9 1	2	3	4	5	6	7

Negative Subscale

N1 Blunted affect	10 1	2	3	4	5	6	7
N2 Emotional withdrawal	11 1	2	3	4	5	6	7
N3 Poor rapport	12 1	2	3	4	5	6	7
N4 Passive/apathetic social withdrawal	13 1	2	3	4	5	6	7
N5 Difficulty in abstract thinking	14 1	2	3	4	5	6	7
N6 Lack of spontaneity and flow of conversation	15 1	2	3	4	5	6	7
N7 Stereotyped thinking	16 1	2	3	4	5	6	7

General Psychopathology Subscale

G1 Somatic concern	17 1	2	3	4	5	6	7
G2 Anxiety	18 1	2	3	4	5	6	7
G3 Guilt feeling	19 1	2	3	4	5	6	7
G4 Tension	20 1	2	3	4	5	6	7
G5 Mannerism and posturing	21 1	2	3	4	5	6	7
G6 Depression	22 1	2	3	4	5	6	7
G7 Motor retardation	23 1	2	3	4	5	6	7
G8 Uncooperativeness	24 1	2	3	4	5	6	7
G9 Unusual thought content	25 1	2	3	4	5	6	7
G10 Disorientation	26 1	2	3	4	5	6	7
G11 Poor attention	27 1	2	3	4	5	6	7
G12 Lack of judgement and insight	28 1	2	3	4	5	6	7
G13 Disturbance of volition	29 1	2	3	4	5	6	7
G14 Poor impulse control	30 1	2	3	4	5	6	7
G15 Preoccupation	31 1	2	3	4	5	6	7
G16 Active social avoidance	32 1	2	3	4	5	6	7

Positiivinen asteikko (P) 7

P1 Harhaluulot

P2 Ajatus- ja
puueenhäiriöt;
Hajanainen
käsitiskyky

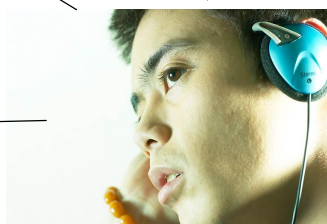
P7 Vihamielisyys

P3 Aistiharhaisuus;
Harhainen käytös

P6 Epäluuloisuus
ja vainoharhat

P4 Kiihtyneisyys;
Kiihtymys

P5 Suuruuskuvitelmat;
Grandiositeetti

Negatiivinen asteikko (N) 7

N7 Kaavamainen ajattelu;
Stereotyyppinen ajattelu

N1 Tunteiden
latistuminen;
Tunteettomuus

N2 Kiinnostuksen
puute;
Emotionaalinen
vetäytyminen

N3 Vuorovaikutussuhteiden
niukkuus; Köyhä vuorovaikutus

N6 Aloitekyvyttömyys;
Spontaanisuuden puute ja
keskustelunkulku

N5 Abstraktin ajattelun puute;
Abstraktin ajattelun vaikeus

N4 Passiivisuus ja apaattisuus;
Passiivinen/apaattinen sosiaalinen
vetäytyminen

Yleinen psykiatria (G) 16

G15 Poissaolevuus;
ajatusten keskittäminen

G16 Aktiivinen
sosiaalinen
välttely

G1 Somaattiset huolet

G2 Ahdistuneisuus

G3 Syyllisyyden
tunteet

G14 Heikko
impulssikontrolli

G4 Jännittyneisyys

G13 Päättämättömyys;
tahdonvoiman häiriöt

G5 Maneerit ja
asennot

G12 Arvostelukyvyn
ja oivalluksen puute

G11 Huono
tarkkaavaisuus

G6 Depressio

G10 Huono
ajan ja paikantaju;
disorientaatio

G9 Epätavallinen
ajatussisältö;
epätavalliset ja
oudot ajatukset

G8 Yhteistyö-
kyvyttömyys

G7 Motorinen
hidastuminen

Ehdotus skitsofrenian remissiovaiheen määritelmäksi*

*Andreasen N.C. et al. Remission in Schizophrenia: Proposed Criteria and Rationale for Consensus. Am J Psychiatry 2005; 162:441-449

Pisteluku kolme (lievä) tai vähemmän jokaisesta kahdeksasta PANSSin oireosiosta vähintään viimeisen 6 kuukauden ajalta

- P1 Harhaluulot
- P2 Ajatus- ja puheenhäiriöt
- P3 Aistiharhat
- N1 Tunneilmaisun latistuminen
- N4 Sosiaalinen vetäytyneisyys
- N6 Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute
- G5 Luonnottomat liikkeet ja asennot
- G9 Epätavalliset ja oudot ajatukset

“Työryhmä päätyi määrittelemään remission tilaksi, jossa sairauden keskeiset oireet ovat niin lieviä, etteivät ne enää merkittävästi vaikuta potilaan käyttäytymiseen.”

Ehdotus skitsofrenian remissiovaiheen määritelmäksi*

*Andreasen N.C. et al. Remission in Schizophrenia: Proposed Criteria and Rationale for Consensus. Am J Psychiatry 2005; 162:441-449

Pisteluku kolme (lievä) tai vähemmän jokaisesta kahdeksasta PANSSin oireosiosta vähintään viimeisen 6 kuukauden ajalta

- P1 Harhaluulot
- P2 Ajatus- ja puheenhäiriöt
- P3 Aistiharhat
- N1 Tunneilmaisun latistuminen
- N4 Sosiaalinen vetäytyneisyys
- N6 Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute
- G5 Luonnottomat liikkeet ja asennot
- G9 Epätavalliset ja oudot ajatukset

“Työryhmä päätyi määrittelemään remission tilaksi, jossa sairauden keskeiset oireet ovat niin lieviä, etteivät ne enää merkittävästi vaikuta potilaan käyttäytymiseen.”

PANSSin pistearviointi – arviointiohje

- 1: Puuttuu
- 2: Vähäinen
- 3: Lievä

Harhaluulot: Yksi tai kaksi harhaluuloa, jotka ovat epämääräisiä, selkiintymättömiä, eikä niistä itsestään pidetä kiinni. Harhaluulot eivät häiritse ajattelua, sosiaalisia suhteita tai käyttäytymistä.

Ajatus- ja puheenhäiriöt: Ajattelu on yksityiskohtiin tarktuvaa, syrjähtelevää tai epäloogista. Ajatusten suuntaaminen päämäärään on jonkin verran vaikeaa ja stressin alaisena voi esiintyä assosiaatioiden löyhtymistä.

Aistiharhat: Yksi tai kaksi selvää mutta harvoin esiintyvää aistiharhaa, tai muutoin joukko heikkoja poikkeavia aistimuksia, jotka eivät johda ajatuksen tai käyttäytymisen vääristymiin.

Tunneilmaisun latistuminen: Kasvonilmeiden ja eleiden vaihtelut näyttävät väkijäisiltä, pakonomaisilta, keinotekoisilta tai vaihtelu puuttuu.

Sosiaalinen vetäytyneisyys: Osoittaa satunnaisesti kiinnostusta sosiaalisiin toimintoihin, mutta aloitekyky on heikko. Tavallisesti on tekemisissä toisten kanssa vain toisten aloitteesta.

Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute: Keskustelussa on vain vähän aloitteellisuutta. Potilaan vastaukset jäävät lyhyiksi ja suorasukaisiksi, haastattelijan on esitettävä suoria johdattavia kysymyksiä.

Luonnottomat liikkeet ja asennot: Liikkeessä lievää kömpelyyttä tai asennoissa lievää jäykkyyttä.

Epätavalliset ja oudot ajatukset: Ajatuksissa on jonkin verran kummallinen tai omituinen, tai tavanomaisia ajatuksia esitetään oudossa asiayhteydessä.

4: Kohtalainen

Harhaluulot: Joko vaihteleva määrä heikosti muodostuneita, epävakaita harhaluuloja tai muutama selkeä harhaluulo, joka ajoittain häiritsee ajattelua, sosiaalisia suhteita ja käyttäytymistä.

Ajatus- ja puheenhäiriöt: Lyhyessä ja jäsenellyssä kommunikaatiossa kykenee pitämään ajatukset kasassa, mutta kommunikaation monimutkaistessa tai vähäisenkin paineen alaisena ajatukset löyhtyvät ja muuttuvat asiaankuulumattomiksi.

Aistiharhat: Harhoja esiintyy usein mutta ei jatkuvasti, ja ne vaikuttavat potilaan ajatteluun ja käyttäytymiseen vain vähän.

Tunneilmaisun latistuminen: Kasvojen ilmeiden ja eleiden vähys luovat raskamielisen vaikutuksen.

Sosiaalinen vetäytyneisyys: Osallistuu passiivisesti useimpiin sosiaalisiin toimintoihin, mutta vailla mielenkiintoa ja mekaanisesti. Pyrkii vetäytymään taka-alalle.

Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute: Keskustelu ei suju vapaasti, on ontuva ja epätasainen. Johdattavia kysymyksiä tarvitaan usein riittävän täydellisten vastausten saamiseksi ja keskustelun ylläpitämiseksi.

Luonnottomat liikkeet ja asennot: Liikkeet ovat selvästi kömpelöitä tai epäyhtenäisiä, tai asento pysyy luonnottomana lyhyitä aikoja.

Epätavalliset ja oudot ajatukset: Ajatukset ovat usein vääristyneitä ja ajoittain vaikuttavat melko eriskummallisilta.

Skitsofrenian remissiovaiheen arviointilomake

Potilas: _____

Päivämäärä: _____

Arviointi ≤ 3 tai > 3

Arviointi

Harhaluulot

Ajatus- ja puheenhäiriöt

Aistiharhat

Tunneilmaisun latistuminen

Sosiaalinen vetäytyneisyys

Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute

Luonnottomat liikkeet ja asennot

Epätavalliset ja oudot ajatukset

P1 Harhaluulot

1.1. Deluusiot. Perusteettomia, epätodellisia ja poikkeavia uskomuksia.

Luokitteluperusta: haastattelun aikana esitetty ajatussisältö ja sen vaikutus sosiaalisiin suhteisiin ja käyttäytymiseen.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Yksi tai kaksi heikkoa, kristallisoitumatonta deluusiota, jotka eivät ole itsepintaisia. Deluusiot eivät häiritse ajattelua, sosiaalisia suhteita tai käyttäytymistä.
- 4 Kohtalainen - Joko kaleidoskooppinen joukko heikkoja, epävakaita deluusioita tai muutama deluusio jotka ajoittain häiritsevät ajattelua, sosiaalisia suhteita tai käyttäytymistä.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Lukuisia selviä, itsepintaisia deluusioita, jotka ajoittain häiritsevät ajattelua, sosiaalisia suhteita tai käyttäytymistä.
- 6 Vaikea - Vakiintuneita deluusioita, jotka ovat kristallisoituneita, mahdollisesti systematisoituneita, itsepintaisia ja häiritsevät selvästi ajattelua, sosiaalisia suhteita tai käyttäytymistä.
- 7 Erittäin vaikea - Vakiintuneita deluusioita, jotka ovat joko erittäin systematisoituneita tai lukuisia ja jotka hallitsevat potilaan elämää monitahoisesti. Seurauksena on usein sopimaton ja vastuuton toiminta, joka voi jopa vaarantaa potilaan tai muiden turvallisuuden.

P2 Ajatus- ja puheenhäiriöt

- 1.2. Hajanainen käsityskyky. Hajanainen ajatteluprosessi, jota luonnehtii häiriintynyt päämäärä-hakuinen päättely, esim. seikkaperäisyys, sekundäärisuus, lyhät assosiaatiot, epäjohton-mukaisuus, karkea epäloogisuus tai ajatuskatko.

Luokitteluperusta: kognitiivisverbaalisten prosessien havainnointi haastattelun aikana.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia, saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Ajattelu on seikkaperäistä, sekundääristä tai paraloogista. Ajatusten suuntaaminen päämäärään on jonkin verran vaikeaa ja stressin alaisena voi esiintyä assosiaatioiden löyhtymistä.
- 4 Kohtalainen - Lyhyessä ja jäsennellyssä kommunikaatiossa kykenee fokusoimaan ajatukset, mutta ne löyhtyvät ja muuttuvat asiaankuulumattomiksi kun kommunikaatio on monimutkaisempaa tai kun on stressaantunut.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Ajatusten järjestäminen on yleensä vaikeaa ja esiintyy paljon irrevalenttia, epäjohtonmukaista, sekä assosiaatioiden löyhtymistä myös ilman stressiä.
- 6 Vaikea - Ajatukset ovat vaikeasti pois raiteiltaan ja sisäisesti epäjohtonmukaisia, minkä vuoksi esiintyy lähes jatkuvasti paljon asiaankuulumatonta sekä ajatusprosessien häiriintymistä.
- 7 Erittäin vaikea - Ajatukset ovat häiriintyneet niin että potilas on inkoherentti. Assosiaatioiden löyhtyminen on huomattava ja seurauksena on täydellinen kommunikaatiokyvyttömyys, kuten "sanasalaatti!" tai mutismi.

P3 Aistiharhat

- 1.3. Harhainen käytös. Verbaalinen ilmaus tai käyttäytyminen ilmaisee aistimuksia, joita eivät saa aikaan ulkoiset ärsykkeet. Niitä voi olla kuulo-, näkö-, haju- tai tuntoaistin alueella.

Luokitteluperusta: sanallinen tai fyysinen ilmaus haastattelun aikana sekä perusterveydenhuollon tai perheen tiedot käyttäytymisestä.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Yksi tai kaksi selvää harvoin esiintyvää aistiharhaa, tai muutoin joukko heikkoja poikkeavia aistimuksia jotka eivät johda ajatuksen tai käyttäytymisen vääristymiin.
- 4 Kohtalainen - Harhoja esiintyy usein mutta ei jatkuvasti, ja ne vaikuttavat potilaan ajatteluun ja käyttäytymiseen vain vähän.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Harhat ovat toistuvia, ne voivat esiintyä useamman kuin yhden aistin alueella ja ne pyrkivät vääristämään ajattelua ja/tai häiritsemään käyttäytymistä. Potilas voi tulkita näitä kokemuksia delusionaalisesti ja vastata niihin emotionaalisesti sekä toisinaan myös verbaalisesti.
- 6 Vaikea - Harhoja esiintyy lähes jatkuvasti ja ne häiritsevät huomattavasti ajattelua ja käyttäytymistä. Potilas pitää niitä todellisina aistimuksina ja monet emotionaaliset ja verbaaliset vastineet harha-aistimuksiin estävät toimintaa.
- 7 Erittäin vaikea - Potilas on lähes täysin harhojensa vallassa. Harhat käytännöllisesti katsoen hallitsevat ajattelua ja käytöstä. Harha-aistimusten tulkinta on rigidin delusionaalista ja niihin vastataan verbaalisesti ja käyttäytymisellä. Potilas noudattaa käskeviä harha-aistimuksia.

N1 Tunneilmaisujen latistuminen

- 2.1. Tunteettomuus. Vähentynyt emotionaalinen herkkyys, jota luonnehtivat alentunut kasvojen ilmeikkyyden, tunteiden vaihtelu ja kommunikaatioeleet.

Luokitteluperusta: haastattelun aikaiset havainnot mielialan ja emotionaalisen herkkyyden fyysisistä ilmentymistä.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Kasvojen ilmeiden ja kommunikaatioeleiden muutokset näyttävät väkinäisiltä, pakonomaisilta, keinotekoisilta tai vaihtelu puuttuu.
- 4 Kohtalainen - Kasvojen ilmeiden vähyyden ja vähäisten eleiden vuoksi olemus on tylsä.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Tunteet yleensä "latteita"; kasvojen ilmeet vaihtelevat vain satunnaisesti ja kommunikaatioeleet ovat harvalukuisia.
- 6 Vaikea - Suurimman osan ajasta huomattavaa tunteiden latteutta ja vajavuutta. Saattaa esiintyä moduloimattomia ääritunteenpurkauksia kuten kiihtymystä, raivoa ja epäasiallista, konrolloimatonta naurua.
- 7 Erittäin vaikea - Kasvojen ilmeet ja kommunikaatioeleet puuttuvat käytännöllisesti katsoen kokonaan. Potilas vaikuttaa kuivakkaalta ja puisevalta.

N4 Sosiaalinen vetäytyneisyys

- 2.4. Passiivinen/apaattinen sosiaalinen vetäytyminen. Mielenkiinto ja aloitekyky sosiaaliseen kanssakäymiseen on vähentynyt passiivisuuden, apatian, voimattomuuden tai tahdonvoiman puutteen vuoksi. Seurauksena on alentunut vuorovaikutus ja päivittäisen elämäntoimintojen laiminlyönti.

Luokitteluperusta: perusterveydenhuollon ja perheen tiedot sosiaalisesta käyttäytymisestä.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Osoittaa satunnaisesti mielenkiintoa sosiaalisiin aktiviteetteihin, mutta aloitekyky on heikko. Tavallisesti on tekemisissä toisten kanssa vain toisten aloitteesta.
- 4 Kohtalainen - Osallistuu passiivisesti useimpiin sosiaalisiin aktiviteetteihin, mutta vailla mielenkiintoa ja mekaanisesti. Pyrkii vetäytymään taka-alalle.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Osallistuu passiivisesti vain vähäisiin toimintoihin eikä käytännöllisesti katsoen osoita mielenkiintoa eikä aloitteellisuutta. Viettää yleensä vähän aikaa toisten kanssa.
- 6 Vaikea - On apaattinen ja eristäytyy, osallistuu perin harvoin sosiaalisiin aktiviteetteihin ja ajoittain lyö laimin henkilökohtaiset tarpeensa. Spontaaneja sosiaalisia kontakteja on erittäin vähän.
- 7 Erittäin vaikea - Perin pohjin apaattinen, sosiaalisesti eristäytynyt ja laiminlyö itsensä.

N6 Spontaanisuuden ja sujuvan keskustelun puute

- 2.6. Spontaanisuuden puute ja keskustelun kulku. Normaalin kommunikaation alentuminen apatiaan, tahdonvoiman puutteeseen, defensiivisyyteen tai kognitiiviseen vajavuuteen

liittyen. Ilmenee verbaalis-vuorovaikutuksellisen prosessin joustavuuden ja tuottavuuden vähenemisenä.

Luokitteluperusta: kognitiivis-verbaalisten prosessien havainnointi haastattelun aikana.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Keskustelussa vähän aloitteellisuutta. Potilaan vastaukset jäävät lyhyiksi ja kaunistelemattomiksi; ne vaativat haastattelijan suoria ja johdattelevia kysymyksiä.
- 4 Kohtalainen - Keskustelu ei kulje vapaasti, vaan tuntuu epätasaiselta ja ontuvalta. Tarvitaan usein johdattelevia kysymyksiä nostattamaan adekvaatteja vastauksia ja edistämään keskustelua.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Potilas osoittaa huomattavan spontaanisuuden ja avoimuuden puutetta ja vastaa haastattelijan kysymyksiin vain yhdellä tai kahdella lyhyellä lauseella.
- 6 Vaikea - Potilaan vastaukset rajoittuvat etupäässä muutamaan sanaan tai lyhyeen lauseeseen tarkoituksena välttää tai lyhentää kommunikaatiota. (Esim. "En tiedä", "En pysty sanomaan.") Sen seurauksena keskustelu on erittäin vaikeaa eikä haastattelu tuota tulosta.
- 7 Erittäin vaikea - Verbaalinen ilmaisu rajoittuu pelkästään satunnaiseen äännähdykseen; keskustelu on mahdotonta.

G5 Luonnottomat liikkeet ja asennot

- 3.5. Maneerit ja asennot. Luonnoton liikehdintä tai asento, jota luonnehtii kömpelö, väkinäinen, hajanainen tai bisarri olemus.

Luokitteluperusta: fyysisten manifestaatioiden havainnointi haastattelun aikana sekä perusterveydenhuollon ja perheen tiedot.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Liikkeissä lievää kömpelyyttä tai asennossa lievää jäykkyyttä.
- 4 Kohtalainen - Liikkeet ovat selvästi kömpelöitä tai hajanaisia, tai asento pysyy luonnottomana lyhyitä aikoja.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Havaittavissa satunnaisia bisarreja rituaaleja tai luonnoton asento säilyy pitkiä aikoja.
- 6 Vaikea - Bisarreja rituaaleja toistetaan usein, maneeereita, stereotyyppistä liikehdintää, vääristynyt asento pysyy pitkiä aikoja.
- 7 Erittäin vaikea - Toimintaa häiritsee vaikea, käytännössä jatkuva rituaalien, maneerien tai stereotyyppisen liikehdinnän noudattaminen tai pysyvä luonnoton asento joka säilyy suurimman osan aikaa.

G9 Epätavalliset ja oudot asennot

- 3.9. Epätavallinen ajatussisältö. Ajattelua luonnehtivat oudot, mielikuvitukselliset ja bisarrit ajatukset, jotka vaihtelevat etäisistä ja epätyypillisistä vääristyneisiin, epäloogisiin ja avoimen absurdeihin.

Luokitteluperusta: haastattelun aikana ilmaistu ajatussisältö.

- 1 Puuttuu - Määritelmä ei ole sovellettavissa.
- 2 Vähäinen - Kyseenalainen patologia; saattaa olla normaalin rajoissa.
- 3 Lievä - Ajatussisältö on jonkin verran omituinen tai poikkeava, tai tuttujen ajatusten sisältö outo.
- 4 Kohtalainen - Ajatukset ovat usein vääristyneitä ja ajoittain vaikuttavat melko bisarreilta.
- 5 Kohtalaisen vaikea - Potilas esittää monia outoja ja mielikuvituksellisia ajatuksia (esim. että on kuninkaan adoptiopoika, että on paennut kuolleista) tai avoimen absurdeja ajatuksia (esim. että potilaalla on satoja lapsia, että saa hammaspaikan välityksellä radiolähetyksiä ulkoavaruudesta).
- 6 Vaikea - Potilas osoittaa monia epäloogisia ja absurdeja ajatuksia tai ajatuksia joiden sisältö on selvän bisarri (esim. että potilaalla on kolme päätä, että on vieras toiselta planeetalta).
- 7 Erittäin vaikea - Ajattelu on täynnä absurdeja, bisarreja ja groteskeja ajatuksia.